

sklican od njega kot osebo. Hotel je biti potem predsednik in govornik, vse v eni osebi. Ali g. Linhart je to preprečil in energično proti taki nepostavnosti protestiral. Zato je moral Brenčič izvoliti drugega predsednika, nekoga posestnika Kuharja, ki je bil tako nesposoben, da je to žalostno vlogo prevzel. Mož se nam smili, kajti bil je le igrača v roki politikov in na uho mu je moral Brenčič vsako stvar diktirati, ki jo je potem izpregovoril. G. Linhart je nadalje protestiral, da se šolarje in sploh nedoraslo mladino na take politične shode seboj jemlje. Zastopnik oblasti g. dr. pl. Schrey je pustil v zmislu postave otroke vun spraviti; seveda so prišli zopet nazaj, kajti ko bi žensk in otrok ne bilo, bi imel g. Miha prav slabo zborovanje. Medtem že so nekateri zagriženi „jugoslovanski“ hujskači g. urednika Linhart naskočili; mislili so pač, da se jih bode prestrašil, pa so se grozno zmotili. Mi živimo še vedno na Avstrijskem in ne v Srbiji in zato se ne bojimo nobenega nasilja. Eden nahuj-skanih napadalcev se bode pred sodnijo zagovarjal. V znamenju pobijalskega nasilja je prišel torej g. Brenčič svojo zborovanje.

Govor g. Brenčiča je bil seveda tak, kakoršni so njegovi govori vedno: brez glave in repa. Govoril je najprej o „jugoslovanski deklaraciji“, ki jo je popisaval kot prav avstrijsko patrijotično izjavo. Potem je govoril nekaj proti županom ptujskega okraja, ki mu niso všeč, ker so se na znanem našem zborovanju izjavili proti uresničenju „jugoslovanske“ države. O delovanju v državnem zboru ni vedel skoraj nič povedati; tudi tega ne, da so on in njegovi tovariši v prvi vrsti sklenili sebi povišati plačo na mesečnih 1000 kron. Prav farizejsko je Brenčič nato ptujskega okrajnega glavarja hvalil na vse pretege, tako da se nam je glavar res že smilil. Ta hvala je bila tembolj čudna, ker klerikalni listi redno g. glavarja in njegove uradnike na najpogostejši način napadajo in žalijo. Na shodih v navzočnosti zastopnika glavarstva hvalisati to glavarstvo, v časopisu pa zahrbtno napadati, to je pač prav klerikalno!

Urednik g. Linhart, ki je stal popolnoma sam med nasprotniki ob govorniški mizi, je s krepkimi in odločnimi medklci zavračal Brenčičeve bedarije in trditve, ki so resnici nasprotni ter jih je imel na listku napisane. G. Linhart je vsako trditev presekala in nevtrajeno razkrinkal. Brenčič je postal pri temu jako nervozen in zmeden. Njegovi pajdaši, med njimi tudi nekatere politikujoče babnice, so se seveda grozovito razburjali in tulili nad Linhartom. Velika večina zborovalcev pa je bila natiemem jako zadovoljna, da se je Brenčiču enkrat resnico v obraz povedalo. Razburjenje je postalo vsled delovanja v dvorani razrušenih klerikalnih hujskačev vedno večje. Zopet so se klerikalci kakor besni navalili proti g. Linhartu; dotakniti se ga pa le nobeden ni upal. Ker je postal položaj za javno varnost nevaren, moral je sicer res jako potrpečljivi g. komisar dr. pl. Schrey zborovanje razpustiti. Začuli so se viharji „živio“ klici na cesarja Karla in na nerazrušljivo Avstrijo; le par glasov je zavpilo tudi „Živio Jugoslavija.“ Iz druge strani zopet se je čulo klice: „Proč s Srbi!“ Na te klice zavpili so nekateri klerikalci: „Srbi

nam niso nič storili!“ (!!) Vsled takih in enakih veleizdajalskih klicev je morala varnostna oblast dvorane in prostor pred Brenčičevo gostilno izprazniti. Brenčič sam je izginil brez duha in sluha.

Tacega političnega poraza pač že dolgo ni noben poslanec doživel. Svojega govora ni mogel dokončati; ni se mu izrekla nobena zaupnica; niti na glasovanje si ni upal dati zaupnico in njegov glavni cilj, hujskati za „jugoslovansko deklaracijo“, se mu je popolnoma izjalovil. Gotovo je, da bode poskušal zdaj na zakonitih zborovanjih svojo nakano doseči. Ali vse to ne pomaga čez dejstvo, da je doživel v Ptujju grozoviti politični poraz.

Štajersko ljudstvo je izročeno danes najpogostejši veleizdajalski hujskariji; ali vkljub temu si je ohranilo še dovolj zdravega patrijotizma, da noče razrušenja ljubljene naše Avstrije!

Politični utrinki.

Izdajstvo v Gorici.

Dunaj, 31. januarja. „Politische Tagesbücher“ pišejo: Poslanec Kroy, dr. Michl in tovariši stavili so na delžno-brambenega ministra sledeče vprašanje: Gorica, ki smo jo v slavnem napadu zdaj zopet nazaj pridobili, je bila kakor mnogo drugih važnih postojank vsled češkega izdajstva izgubljena. Neki praporščak češke narodnosti vbogal je tolikokrat od voditeljev Čehov izdanim oklicem in je pobegnil k Italijanom, katerim je izdal vse krajevne postojanke višjih naših komand okrog Gorice. Vsled tega je bil sovražnik v položaju, vzeti bivališča višjih komand pod najmočnejši učinkujoči ogenj. Uspeh tega obstreljevanja je bil, da se je komandom preprečilo oddajo povelj in se je vsled tega dobro pripravljeni italijanski napad na Gorico posrečil. Ni razumljivo, zakaj se ta dejstva zamolčuje in zakaj se tudi v tem slučaju kakor običajno ne pove imena lopovskega izdajalca. Interpelanti vprašajo tedaj: Ali je vlada pripravljena, sramotnega izdajalca Gorice javnemu zaničevanju izročiti in njegovo ime povedati?

Finančna predloga in proračun za l. 1917-1918.

Izšlo je poročilo proračunskega odseka o finančnem zakonu za leto 1917.—1918. Poročevalec dr. Steinwender izvaja: Stroški bi se dali zmanjšati. Na stotisoče za službo na bojišču nesposobnih ljudi se brez zadostnega zaposlenja prihranjuje v vojaški službi; tako se brez koristi množé mobilizacijski stroški in obtežuje država z izplačevanjem vzdrževalnin, v tem pa v kmetijstvu, obrti in državnih službi manjka delavnih moči. Določbe zakona o vzdrževalninah so se izkazale kot pogrešne; brez vsake trdosti bi se mogla vsota 3432 milijonov, kolikor sedaj znašajo vzdrževalnine, znižati za pol milijarde. Ravno to velja glede begunskih podpor, ki so proračunjene za tekoče leto na 994 milijonov K. Če bi se odpustili za službo na bojišču nesposobni in zato v vojaškem pogledu brezpomembni vpoklicane in ako bi se begunske podpore izplačevale le v toliko, v kolikor za-

hteva resnična podpora, bi mogli prihraniti najmanj milijardo kron in ne bi bilo treba proračuna še zadnji čas zvišati za 1600 milijonov kron. Ako bi boljše gospodarili, bi se bila obrestna mera znižala, produkcija pa zvišala in prihranili bi bili 2 in pol milijarde dolgov.

Med državnimi obrati se je najbolj obnesel tobačni monopol. V zadnjem letu pred vojno je znašal prebitek 225 milijonov, sedaj je proračunan na 336 milijonov kron. Nasprotno so pa državne železnice kljub zvišanju tarifov ostale pasivne. Pošta in brzojav ter poštna hranilnica izkazujejo zgolj navidezne prebitke.

Nove finančne odredbe so zasnovane tako-le: zvišanje tarifov na državnih železnicah 302 milijona, zvišani davek na vozne listke in tovarnino 30 milijonov, vinski davek 90 milijonov, zvišani sladkorni davek 80 milijonov, davek na promet z vrednostnimi papirji 6 milijonov, davek na premog 180 milijonov, zvišanje splošne pridobnine 40 milijonov, zvišanje zemljarine 15 milijonov, pridobnina 2. razreda, dohodnina in rentnina 80 milijonov, skupaj 823 milijonov.

Izdaja zakladnic avstro-ogrske banke se je izvršila na pogrešni podlagi in zato ne obeča nobene koristi. Poročevalec priporoča, naj zbornica pritrdi finančni predlogi in proračunu.

Bolgarski vojni cilj.

K.B. Sofija, 30. januarja. (Bulg. tel. ag.) V današnji seji sobranja opozarjal je ministerski predsednik Radoslavov nato, da želijo Bolgari častni mir, ki bode zagotovil njih narodno edinost. Pridružitve Dobrudše, pokrajine Morave in Makedonije z materinsko zemljo Bolgarijo ni v nobenem nasprotju z mirovno formulo: nobene nasilne pridobitve zemlje in prosto samoodločbo narodov. Uresničenje te narodove volje ima bolgarska delegacija v Brest-Litovskem braniti in je to doslej tudi uspešno storila. Ministerski predsednik je naglašal potem težave, ki prihajajo vsled neednakomernosti nasprotniških deputacij; izrazil je pa obenem upanje, da bodo razprave končno do posebnega miru z Rusijo vodile, ki bode imel ta učinek, da nas pripelje bližje splošnemu miru. — Zbornica je govor ministerskega predsednika z odobravanjem sprejela.

Revolucija na Ruskem.

Državljska vojna v Rusiji.

K.B. Petersburg, 31. januarja. Kakor se poroča iz Sebastopola, so se sovjetske čete polastile Kerča, Teodozije in Jalte. Pri Simferopolu se bojuje 7000 tatarskih vojakov. Vsak trenotek je pričakovati padca Orenburga. Kozaški general Dutov je poražen.

K.B. Petersburg, 31. januarja. Sovjetske čete so se polastile važne postaje Bahmač. Oficirji, podoficirji in plemiči so se umaknili v Kijev, ki je obkoljen od vseh strani. Ker je rada izgubila zaupanje ukrajinskih vojakov in delavcev, organizira sedaj belo gardo, ki obstoja iz podčastnikov, plemičev in degradiranih poljskih in ruskih oficirjev.

K.B. Helsingfors, 31. januarja. Tu je bila proglašena vlada delavcev in kmetov. Ruski vojaki se niso udeleževali gibanja na Finskem, vendar jih razorožujejo povsod, kjer prevladuje bela garda.

K.B. Petersburg, 31. januarja. Vojni urad je odredil demobilizacijo vseh onih moštvej letnikov 1904, 5, 6 in 7; ki so dosegli 7. februarja starost 30 let.

Poročila iz Rusije.

V Jalti in na Kavkazu se širi kuga. — Rječ trdi, da so boljševidi zasedli 30. m. m. Kijev in Orenburg; 26. m. m. pa Odeso. —

Die Italiener zerstören systematisch ihre eigenen Ortschaften.
Italienisches Trommelrücken auf Asago.

Zahtevajte Štajerca